

Celf Gyhoeddus

Trosolwg

Diben y gweithgareddau cysylltiedig hyn yw creu darn o waith celf gyhoeddus sydd wedi'i ysbrydoli gan hanes lleol, yr ardal a'r gymuned.

Bydd y disgyblion yn:

- Dysgu syniadau, cwestiynau a chysyniadau sy'n ymwneud â chelf gyhoeddus ac yn ymgysylltu â hwy
- Defnyddio ymchwil weithredol i ddysgu am eu hardal leol a'i hanes
- Dysgu sut i gynnal cyfweiliadau a defnyddio hanes llafar i ddysgu am eu hardal leol a'i hanes
- Cynllunio llinell amser o hanes yr ardal leol
- Creu map yn dangos y newid yn yr ardal leol
- Ysgrifennu stori am eu hardal leol
- Ymweld â safleoedd lleol a'u dogfennu
- Creu model o'u gwaith celf arfaethedig
- Cyflwyno eu gwaith celf gyhoeddus a chasglu adborth.

Posibiliadau o ran partneriaid

Cyfleoedd i gydweithio â'r canlynol:

- Artistiaid sydd wedi gweithio ar brosiectau celf gyhoeddus neu brosiectau â chyswllt cymdeithasol
- Ymgynghorwyr Celf Gyhoeddus
- Amgueddfeydd, orielau celf, llyfrgelloedd ac archifau (lleol a chenedlaethol)
- Cartograffydd
- Hanesydd lleol neu grŵp hanes lleol
- Hanesydd neu grŵp llafar
- Newyddiadurwr lleol
- Storiwr

Cysylltiadau â'r cwricwlwm

Dyma brif rannau'r Cwricwlwm Cenedlaethol y mae'r gweithgaredd cyfoethog hwn yn ymdrin â nhw:

Llythrennedd
Celf a dylunio
Hanes
TGCh
Saesneg
ABCh
Cymraeg

Adnoddau sy'n cael eu cynnwys gyda'r gweithgaredd hwn

Adnodd 1: Nodwch y ffyrdd gwahanol o greu celf gyhoeddus

Adnodd 2: Yr hyn y gwnaethom ei ddysgu am Gelf Gyhoeddus

Adnodd 3: Costio Celf Gyhoeddus (Gweithgaredd rhifedd)

Adnoddau y mae angen sicrhau eu bod ar gael

- Cyfrifiadur/mynediad i'r rhynggrwyd
- iPads neu offer recordio fideo arall
- Llungopiâu / copïau mwy o faint o daflenni perthnasol
- Lleoedd gwag i grwpiau weithio ynddyn nhw o amgylch yr ysgol os yn bosibl
- Nodiadau 'Post it' / dalennau mawr o bapur

Paratoi

- Clipiau fideo perthnasol yn barod
- Tafenni gwaith perthnasol wedi'u llungopïo

Rhai diffiniadau

Celf gyhoeddus yw.....'*accessible work of any kind that cares about, challenges, involves, and consults the audience for or with whom it was made, respecting community and environment*' **Lucy Lippard**

'Art is an activating agent,' **Mel Gooding**

'Public art, in all its diversity, can mediate all spaces as Places,' **John Newling**

Tasg 1 Ymchwilio i fathau gwahanol o Gelf Gyhoeddus	Cydweithredu ac Adnoddau	Llwybrau posibl FfLIRh
<p>YMCHWILIO I brosiectau celf gyhoeddus yng Nghymru a ledled y DU. Astudio'r diffiniad sy'n ehangu o gelf gyhoeddus a dysgu amdano, yr effaith bosibl a sut mae artistiaid yn ymdrin â hyn.</p> <p>Nod Tasg 1 yw casglu gwybodaeth gefndir, enghreifftiau a dealltwriaeth o ystod a chyrhaeddiad Celf Gyhoeddus. Mae'r dolenni yn y golofn adnoddau yn fan cychwyn da.</p>	<p>Artist neu Ymgynghorydd Celf Gyhoeddus i ymweld â'r ysgol i siarad am Gelf Gyhoeddus</p> <p>gweler Syniadau : Pobl : Lleoedd</p> <p>http://www.celfcymru.org.uk/</p> <p>chwiliwch am 'celf gyhoeddus /rhaglenni preswyl'</p> <p>Celf Gyhoeddus Ar-lein http://www.publicartonline.org.uk/resources/practicaladvice/adviceartists/artists_directories.php</p> <p>EMP Projects http://www.empprojects.com</p> <p>Locws International http://www.locwsinternational.com</p> <p>Celfwaith</p>	<p>Llythrennedd</p> <p>Darllen</p> <p>DS2: strategaethau darllen i'w dehongli</p> <p>DS5: cipddarllen (sgimio) a lithr ddarllen (sganio)</p> <p>DS8: testunau ar sgrin</p> <p>DD1: darllen testunau newydd</p> <p>DD3: dod o hyd i wybodaeth a'i defnyddio</p> <p>DD4: dehongli ystyr</p> <p>DD5: cymharu testunau</p> <p>DYD3: cydgasglu, crynhoi a syntheseiddio</p> <p>DYD4: gwahaniaethu rhwng rhagfarn a barn</p>

	<p>http://www.celfwaith.co.uk/projects</p> <p>Addo</p> <p>http://www.addocreative.com</p>	<p>wrthrychol</p> <p>DYD5: gwahanol safbwyntiau</p> <p>DYD6: gwerthuso cynnwys</p>
<p>TRAFOD A ydych yn gwybod am unrhyw ddarnau rhyngwladol o gelf gyhoeddus? Ble y gwelsoch chi'r rhain? Pa gelf gyhoeddus ydych chi wedi'i gweld yn lleol?</p> <p>YMCHWIL – Gan weithio mewn parau, nodwch y ffyrdd gwahanol o greu celf gyhoeddus drwy ddefnyddio'r enghreifftiau. Defnyddiwch daflen adnoddau 1 i'ch helpu i gofnodi eich canfyddiadau.</p>	<p>Gallai enghreifftiau rhyngwladol o Gelf Gyhoeddus gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none">○ <i>Cerflun Rhyddid (Statue of Liberty)</i>○ <i>Angel y Gogledd (Angel of the North)</i>○ <i>Tŵr Eiffel</i>○ <i>Colofn Nelson</i> <p>Enghreifftiau yng Nghymru</p>	<p>Llafaredd</p> <p>LLS2: cyflwyno syniadau</p> <p>LLG1: ymateb i eraill</p> <p>LLG3: gwrando ar wybodaeth ac adnabod dadleuon</p> <p>LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau</p> <p>LLC2: cynllunio'r camau nesaf</p> <p>Ysgrifennu</p>

TRAFODWCH – yr hyn a ysbrydolodd y darnau o waith celf gyhoeddus rydych wedi'u dewis. Dewiswch eiriau allweddol/ymadroddion sy'n cynrychioli'r cymhelliant/diben sydd wrth wraidd y darn celf gyhoeddus. Defnyddiwch daflen adnoddau 2 i'ch helpu.

ARFARNU

Meddyliwch am yr hyn yr oeddech yn ei hoffi/ddim yn ei hoffi am eich gwaith eich hun a gwaith parau/grwpiau eraill.

YSGRIFENNU/COLADU – Defnyddiwch daflen adnodd 2 (wedi'i chwyddo i faint A3) neu siart troi i'r dosbarth allu gludo nodiadau post-it arno er mwyn creu cofnod dosbarth o'r hyn rydych wedi'i ddysgu am gelf gyhoeddus.

TRAFODWCH eich canfyddiadau. Defnyddiwch y rhain i lunio eich maniffesto eich hun / 'Rheolau ar gyfer Gwneud Celf Gyhoeddus.'

Arddangoswch eich maniffesto fel grŵp / poster dosbarth. Edrychwch ar faniffesto 'Public Art Now' er mwyn cael syniadau.
https://studiotosituation.files.wordpress.com/2015/01/the_new_rule_of_public_art.pdf

EMP Projects – Caerdydd/Cymru
<http://www.empprojects.com>

Locws International – Celf ar draws y Ddinas Abertawe
<http://www.locwsinternational.com>

Celfwaith - Cymru
<http://www.celfwaith.co.uk/projects>

Cerfluniau/Celfddelwau - Caerdydd
http://www.cymruculture.co.uk/featuredarticles_87872.html

Bae Caerdydd
<http://cardiffbay.co.uk/index.php/public-art>

Llawn - Llandudno
<http://www.llawn.org>

Vetch Veg - Abertawe
<http://www.vetchveg.co.uk>

Articulture
<http://articulture-wales.co.uk>

Cyngor Celfyddydau Cymru
www.artswales.org.uk

Enghreifftiau yn y DU

YY1: ysgrifennu at ddibenion gwahanol

YY2: defnyddio manylion

YY3: cynllunio gwaith ysgrifennu

YY4: ysgrifennu ar sgrin

YI2: geirfa

Situations – Bryste

<http://www.situations.org.uk>

Gwylwch y Fideo – Seeds of Change: A Floating Ballast Seed Garden Maria Thereza Alves a Gitta Gschwendtner

<http://www.arnolfini.org.uk/learning/projects/seeds-of-change/ballastseedgarden>

Locus+ - Newcastle

www.locusplus.org.uk

Art Angel - Llundain

www.artangel.org.uk

Art on the Underground - Llundain

<http://art.tfl.gov.uk/>

Art on the Metro - Newcastle

www.nexus.org.uk/wps/wcm/connect/Nexus/Art+on+Transport/

Folkestone Triennial

www.folkestonetriennial.org.uk

Liverpool Biennial

www.biennial.com

Take Apart – Plymouth

	<p>http://www.effordtakeapart.org.uk</p> <p>Public Art Now http://publicartnow.com/2013/12/12/the-new-rules-of-public-art/</p>	
<p>Tasg 2: Cysylltu â'ch Ardal Leol / ymchwilio i'ch Ardal Leol</p> <p>EWCH i'ch llyfrgell leol a / swyddfeydd y cyngor i edrych ar fapiau a ffotograffau o'ch ardal dros gyfnod hir o amser</p> <p>YMWELWCH A CHOFNODWCH YN WELEDOL</p> <p>Archwiliwch eich ardal leol a'i chofnodi mewn amrywiaeth o ffyrdd gwahanol – e.e. darlunio, mesur, tynnu llun, ffilm, ysgrifennu, cofnodi synau. Gweithiwch mewn parau / grwpiau bach.</p> <p>RHIFEDD</p> <p>Mapiwch yr ardal leol gan ddefnyddio meddalwedd modelu daearyddol a mapiau arolwg Ordnans.</p> <p>CREU / DYLUNIO / DARLUNIO</p> <p>Gan ddefnyddio'r wybodaeth a gasglwyd, crëwch fap o'r ardal leol. Gellid darlunio hyn â llaw, drwy gollage, ei baentio, tynnu llun ohono, neu ei arddangos drwy ffilm neu'n ddigidol.</p>	<p>Gallech wahodd cartograffydd i'r ysgol neu artist/arlunydd sy'n dogfennu'r ardal leol.</p> <p>Dewis AR-LEIN</p> <p>Casgliad y Werin Cymru – Gellir chwilio am fapiau a ffotograffau o ardaloedd lleol yma http://www.peoplescollection.wales</p> <p>YSBRYDOLIAETH</p> <p>Archwiliwch fapiau'r artist o Gymru, Iwan Bala http://www.iwanbala.com/node/82</p> <p>Yr artist o'r DU, Stanley Donwood yn creu mapiau e.e. o Lundain, Arfordir y Môr Tawel</p>	<p>Llafaredd</p> <p>LLS2: cyflwyno syniadau</p> <p>LLS5: amddiffyn dadl</p> <p>LLG1: ymateb i eraill</p> <p>LLG3: gwrando ar wybodaeth ac adnabod dadleuon</p> <p>LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau</p> <p>LLC2: cynllunio'r camau nesaf</p> <p>Darllen</p> <p>DS2: strategaethau darllen i'w dehongli</p> <p>DS5: cipddarllen (sgimio) a llithr ddarllen (sganio)</p> <p>DS8: testunau ar sgrin</p> <p>DD1: darllen testunau newydd</p> <p>DD3: dod o hyd i wybodaeth a'i defnyddio</p>

ARFARNU – Dylai llefarydd ar gyfer pob pâr / grŵp roi trosolwg o’u map a’r dewisiadau a wnaethant. Fel dosbarth, trafodwch pa fap sydd fwyaf diddorol, effeithiol, cyffrous.

(Gwnewch lungopi o bob map wedi’i gwblhau er mwyn cyfeirio ato a’i ddosbarthu i bawb yn eu tro).

ARDDANGOS

Crëwch arddangosfa o’ch mapiau a’ch casgliad o ffotograffau, darnau o bapurau newydd ac ati ar yr ardal leol, yn yr ystafell ddosbarth / coridor / mynedfa.

<http://www.tagfinearts.com/stanley-donwood.html>

DD4: dehongli ystyr

DD5: cymharu testunau

DYD3: cydgasglu, crynhoi a syntheseiddio

DYD6: gwerthuso cynnwys

Rhifedd

Datblygu ymresymu rhifyddol

CA3.1 trosglwyddo sgiliau

CA3.2 camau perthnasol

CA3.3 technegau priodol

Defnyddio sgiliau rhif

Rh11: cymhareb a chyfrannedd

Defnyddio sgiliau mesur

		<p>M9: Cyfeirnodau grid</p> <p>Defnyddio sgiliau data</p> <p>D4: cyflwyno data (graffiau a siartiau)</p>
<p>Tasg 3: Cysylltu â'ch Cymuned Leol</p> <p>Mae'r dasg hon yn ymwneud â datblygu gallu'r disgyblion i ysgrifennu a gofyn cwestiynau mewn cyfweiliad; dewis pwy y byddan nhw'n ei holi a chynnal cyfres o gyfweiliadau. Mae'r cyfweiliadau yn ffordd weithredol o ymchwilio i hanes yr ardal leol a nodi newid neu stori allweddol a fydd yn ysbrydoli eu gwaith celf gyhoeddus.</p> <p>GWYLIO / GWRANDO</p> <p>Cyfweiliadau teledu a radio. Ymchwiliwch i'r rhain a'u casglu. Gellid gosod hwn fel tasg gwaith cartref.</p> <p>GWYLIO / TRAFOD</p> <p>Gwyliwch y fideo 10 munud am Hanes Llafar (yn y golofn adnoddau gerllaw). Trafodwch sut y byddwch yn penderfynu</p>	<p>Gallai Newyddiadurwr lleol neu Arbenigwr Hanes Llafar ddod i'r Ysgol er mwyn darparu man cychwyn o ran sut i fynd ati i gyfweild â rhywun.</p>	<p>Llafaredd</p> <p>LLS2: cyflwyno syniadau</p> <p>LLS4: Ymateb i safbwyntiau eraill</p> <p>LLS5: amddiffyn dadl</p> <p>LLG1: ymateb i eraill</p> <p>LLG3: gwranddo ar wybodaeth ac adnabod dadleuon</p> <p>LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau</p> <p>LLC2: cynllunio'r camau nesaf</p> <p>Ysgrifennu</p> <p>YY1: ysgrifennu at ddibenion gwahanol</p> <p>YY3: cynllunio gwaith ysgrifennu</p>

ar y cwestiynau cyfweiliad yr ydych am eu gofyn am eich ardal leol.

YSGRIFENNU

Mewn paru / grwpiau ysgrifennwch eich Cwestiynau Cyfweiliad. Bydd pob grŵp yn penderfynu ar brif ffocws eu cyfweiliad.

Strwythur Cyfweiliad posibl – Sylfaenol iawn

- *Pwy ydych chi? O ble rydych chi'n dod? Pa swydd sydd gennych?*
- *Pa storïau neu chwedlau rydych chi'n eu gwybod am yr ardal leol? Ble clywsoch chi'r storïau hyn?*
- *Sut mae'r ardal leol wedi newid? Pa effaith a gafodd hyn arnoch chi?*
- *Beth oedd yno o'r blaen? Pam rydych chi'n cofio sut yr oedd o'r blaen?*

YMARFER

Ewch ati i ymarfer eich cyfweiliadau mewn paru/grwpiau. Gellid recordio'r rhain ar ipads a'u chwarae er mwyn eu gwerthuso.

RHANNU A GWERTHUSO

Beth yw cryfderau a gwendidau eich cyfweiliadau? Ewch ati i olygu a gwneud gwelliannau i'r cwestiynau yn seiliedig ar wrando ar eich recordiad ac adborth y grŵp.

Cymdeithas Hanes Llafar

<http://www.ohs.org.uk/information-for/schools/>

Sasha Hoare fel rhan o'r prosiect "Born and Bred - Stories of Holloway

<https://vimeo.com/49450654>

Gwahoddwch **hanesydd lleol** neu bensaer i'r ysgol i'w holi am yr ardal leol. Gellid gofyn i **storïwr** ddod i mewn hefyd er mwyn siarad am hanesion lleol penodol.

Grwpiau Hanes Lleol

<http://www.local-history.co.uk/Groups/wales.html>

YY5: adolygu a gwella gwaith

YS1: strwythurau ar gyfer ysgrifennu

YS2: trefnu gwaith ysgrifennu

YI1: iaith briodol

YI2: geirfa

<p>CYFWELD</p> <p>Penderfynwch sut y byddwch yn recordio eich cyfweliadau – yn ddigidol (ffilm, sain ar ipad neu liniadur) neu a fydd aelod o'r grŵp yn cymryd nodiadau?</p> <p>Penderfynwch pwy fyddwch yn cyfweld â nhw – e.e. teulu a ffrindiau – er mwyn casglu atgofion am yr ardal.</p> <p>Gellid rhoi targed i grwpiau o ran nifer y cyfweliadau i'w cynnal a hyd y cyfweliadau.</p> <p>EHANGU</p> <p>Disgyblion i recordio darllediad radio (5 munud ar y mwyaf) am yr ardal gan ddefnyddio'r cyfweliadau. Dylid ymarfer amseriadau a nodi hyd pob darn a recordiwyd.</p>	<p>Hanes lleol http://www.archiveswales.org.uk/using-archives/archives-for-local-history/</p> <p>Jennie Savage – Star Radio http://starradio.me.uk</p> <p>a http://www.jenniesavage.co.uk/starradio/starradio.htm</p> <p>Dysgwch am hanes llafar/hyfforddiant cyfweld gan y Gymdeithas Hanes Llafar https://www.le.ac.uk/emoha/training/no2.pdf</p>	
<p>Tasg 4: Crëwch llinell amser gan ddefnyddio'r cyfweliadau ac ysgrifennwch stori</p> <p>Bydd y dosbarth yn defnyddio'r wybodaeth y mae wedi'i chasglu i greu llinell amser yn dangos y newid yn yr ardal leol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Y gorffennol ○ Y presennol ○ Storiâu ○ Tirnodau 	<p>Llinell Amser Hanes TES https://www.tes.com/teaching-resource/history-timeline-for-display-easily-adapted-6092746</p> <p>GWYLIWCH Sonia Cerezquita yn creu Llinell Amser Artistiaid Tate Modern https://vimeo.com/67015825</p> <p>Artist Laura Sorvala o Gymru yn creu llinellau</p>	<p>Llafaredd</p> <p>LLS2: cyflwyno syniadau</p> <p>LLS4: Ymateb i safbwyntiau eraill</p> <p>LLS5: amddiffyn dadl</p> <p>LLG1: ymateb i eraill</p> <p>LLG3: gwranddo ar wybodaeth ac adnabod</p>

CREU – Disgyblion i drafod a chreu llinell amser ar gyfer yr ardal leol gan ddefnyddio'r wybodaeth maen nhw wedi'i chasglu. Gall y llinell amser fod yn weledol / ar ffurf testun / wedi'i anodi. Anogwch y myfyrwyr i ymchwilio i ddulliau gwahanol gan artistiaid, fel ysbyrdoliaeth i greu eu llinell amser arloesol, artistig eu hunain.

EHANGU – Defnyddiwch ap animeiddio i greu llinell amser wedi'i hanimeiddio.

Os yw'r gyllideb yn caniatáu, gallech lawrlwytho'r ap **I can Animate** ar gyfer yr Ipad

<https://itunes.apple.com/gb/app/i-can-animate/id399760501?mt=8>

EHANGU – Recordiwch eich cyflwyniadau ar gyfer disgyblion eraill.

TRAFOD/MIREINIO

Mewn grwpiau, cyfunwch y wybodaeth o'u map, cyfweliadau a llinell amser. Trafodwch a dewiswch eu hoff storiâu.

YSGRIFENNU

Mewn parau, gallai disgyblion ysgrifennu eu straeon byrion / cofnodion dyddiadur eu hunain (gallech ddefnyddio bwrdd stori / templed llyfr comig ar gyfer y strwythur) yn seiliedig ar gymysgedd o ffeithiau a dychymyg gan ddefnyddio'r holl wybodaeth a gasglwyd ganddynt.

- Pwy yw'r cymeriadau yn y stori? Sut allech chi eu cyflwyno?

amser yn ei gwaith

<http://www.auralab.co.uk/portfolio/memorable-encounters/>

dadleuon

LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau

LLC2: cynllunio'r camau nesaf

Ysgrifennu

YY1: ysgrifennu at ddibenion gwahanol

YY2: defnyddio manylion

YY3: cynllunio gwaith ysgrifennu

YY4: ysgrifennu ar sgrin

YY5: adolygu a gwella gwaith

YS1: strwythurau ar gyfer ysgrifennu

YS2: trefnu gwaith ysgrifennu

YS4: paragraffau ac adrannau

YI1: iaith briodol

<ul style="list-style-type: none"> ○ Beth yw'r lleoliad? Disgrifiwch yr ardal ○ Pa broblem mae'r cymeriad yn ei hwynebu? ○ Beth yw'r ateb? <p>Gallai taflen eirfa fod o gymorth i'r disgyblion. Gellid rhoi genre arbennig i bob pâr er mwyn ysgrifennu eu stori.</p> <p>YMARFER/PERFFORMIO Mewn parau, gallai'r dosbarth berfformio/darllen eu straeon byrion ar goedd i'r dosbarth.</p> <p>EHANGU PERFFORMIO/RECORDIO – Gallai'r grwpiau berfformio ei storïau yn ddramatig. Gellid recordio ar ipad.</p>		<p>YI2: geirfa</p> <p>YG1: strwythurau brawddegau</p> <p>YG3: atalnodi</p> <p>YG4: strategaethau sillafu</p> <p>YG6: llawysgrifen</p>
<p>Tasg 5: Creu model o'ch gwaith celf gyhoeddus</p> <p>YSGRIFENNU</p> <p>Dylai'r dosbarth lunio rhestr o'r straeon/hanes lleol y mae wedi dysgu amdany'n nhw drwy ddefnyddio eu mapiau a'u llinellau amser.</p> <p>TRAFOD</p> <p>Penderfynwch pa stori mae gennych y diddordeb mwyaf ynddi. Pa syniadau sydd gennych ar gyfer eich darn o gelf gyhoeddus? A oes rhan benodol o'r stori y byddai'n well ei</p>	<p>GWYLIWCH Anthony Gormley yn siarad am yr hyn y mae 'Another Place' yn ei gynrychioli a pham iddo ddewis ei leoli ar Crosby Beach</p> <p>http://www.bbc.co.uk/education/clips/z6r87ty</p> <p>GWYLIWCH Barcelona gan Antoni Gaudi</p> <p>http://www.bbc.co.uk/education/clips/zrc87ty</p> <p>Edrychwch ar waith Friedensreich Hundertwasser – Haus yn Vienna</p>	<p>Llafaredd</p> <p>LLS2: cyflwyno syniadau</p> <p>LLS4: Ymateb i safbwyntiau eraill</p> <p>LLS5: amddiffyn dadl</p> <p>LLG1: ymateb i eraill</p> <p>LLG3: gwranddo ar wybodaeth ac adnabod dadleuon</p> <p>LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau</p> <p>LLC2: cynllunio'r camau nesaf</p>

<p>defnyddio?</p> <p>TRAFOD</p> <p>Mewn grwpiau, trafodwch y maes y mae gennych ddiddordeb ynddo. Sut mae'n cyd-fynd â'ch stori? Edrychwch ar eich arddangosfa o fapiau a chyfweliadau. Ystyriwch y ddogfennaeth rydych wedi'i llunio. Penderfynwch ar leoliad eich celf gyhoeddus ac ystyriwch sut y bydd yn ymwneud â'r stori rydych wedi'i dewis. Sut mae'n ymwneud â'r gymuned?</p> <p>RHIFEDD / CYNLLUNIO / MODEL</p> <p>Gwneud model wrth raddfa o'u darn o waith celf gyhoeddus</p> <p>MYFYRIO/TRAFOD</p> <p>Cyfeiriwch at eich Maniffesto ar Gelf Gyhoeddus</p> <p>DYLUNIO/CREU/PROSESU – Ewch ati i ddylunio a datblygu'r cysyniad ar gyfer eich darn o waith celf gyhoeddus gan ystyried y canlynol</p> <ul style="list-style-type: none">○ Siâp○ Llinell	<p>http://www.hundertwasser-haus.info/en/</p> <p>Enghreifftiau Colin Priest - Bay Watch I gyd-fynd â dathlu canmlwyddiant Pont y Slip yn Abertawe mae Priest wedi gweithio gyda chwmni hufen iâ, Joe's Ice Cream, i greu hufen iâ arbennig o'r enw <i>Hufen Iâ Bae Abertawe</i>. http://www.studiocolumba.com/?portfolio=bay-watch-2015</p> <p>Heather ac Ivan Morrison – Love me or Leave me Ysbrydolwyd yr artistiaid gan eglwysi erwydd Norwy a siediau ad hoc ar draethau arfordir gorllewinol America'r 1960au. Aeth Heather ac Ivan Morrison ati i greu ffurf anifeilaidd sydd yn ddyfeisgar ac yn chwareus ei dyluniad. http://www.chapter.org/node/35781</p> <p>Mark Folds - Dylan's Pencil Wedi'i ysbrydoli gan foncyff coeden fawr, dros 30 troedfedd o uchder, yn ogystal â'r cysylltiad hir rhwng y parc â'r bardd, Dylan Thomas. Mae cerflun Mark Folds, 'Dylan's Pencil', yn adlewyrchu dechreuadau syml, gostyngedig: syniadau cychwynnol, wedi'u nodi ar bapur http://www.locwsinternational.com/?portfolio=mark-folds</p>	<p>Ysgrifennu</p> <p>YY1: ysgrifennu at ddibenion gwahanol</p> <p>YY2: defnyddio manylion</p> <p>YY3: cynllunio gwaith ysgrifennu</p> <p>YY4: ysgrifennu ar sgrin</p> <p>Rhifedd Datblygu ymresymu rhifyddol</p> <p>CA3.1 trosglwyddo sgiliau</p> <p>CA3.2 camau perthnasol</p> <p>CA3.3 technegau priodol</p> <p>Defnyddio sgiliau rhif</p> <p>Rh11: cymhareb a chyfrannedd</p> <p>Defnyddio sgiliau mesur</p>
--	---	--

- Lliw
- Gwead
- Patrwm
- Symudiad/Sŵn
- Y deunydd a ddefnyddir i wneud eich darn o gelf gyhoeddus

Sut mae hyn yn ymwneud â'ch

- Stori
- Ardal
- Cymuned?

Gellir gwneud y model o bapur, clai ac ati.

GWERTHUSO/ARFARNU – Pa un o'r darnau celf gyhoeddus oedd fwyaf llwyddiannus a pham? Ystyriwch beth sy'n gwneud darn da o waith celf gyhoeddus? Pa un o'r canlynol sydd bwysicaf?

- *Ei fod yn denu sylw ac yn amlwg?*
- *Ei fod yn dod ag ymdeimlad o undod i'r gymuned leol?*
- *Bod y gymuned leol yn cyfrannu at y penderfyniadau a'r broses o greu'r gwaith?*
- *Bod yn ymwybodol o'r bensaerniaeth a'r cofadeiladau eraill yn yr ardal leol?*

Fel dosbarth, gwnewch ymarfer **sgorio ar ffurf diemwnt** er mwyn rhoi'r rhain yn nhrefn pwysigrwydd

Model Makers yng Nghaerdydd

<http://www.modelmakers-uk.co.uk/scale-model-buildings-100>

Susan Hiller – Yn dogfennu lle drwy ffotograffiaeth

http://www.susanhiller.org/otherworks/rough_s_eas.html

Pensaerniaeth Caerdydd – yn edrych ar waith cyn-fyfyrrwyr

<http://sites.cardiff.ac.uk/architecture/>

Pensaerniaeth Glyndŵr – yn edrych ar waith cyn-fyfyrrwyr

<http://www.glyndwr.ac.uk/en/Undergraduatecourses/ArchitecturalDesignTechnology/>

M9: Cyfeirnodau grid

Defnyddio sgiliau data

D4: cyflwyno data (graffiau a siartiau)

<p>Tasg 6</p> <p>Nod Tasg 6 yw bod y disgyblion yn cyflwyno eu gwaith celf gyhoeddus cyflawn ac yn casglu adborth.</p> <p>YMGYNGHORI/DYLUNIO Cynhaliwch sesiwn yn rhannu eich syniad celf gyhoeddus mewn ffordd ddyfeisgar. Meddyliwch am syniadau am ddigwyddiad cyhoeddus. Meddyliwch am beth fydd yn cael ei gyflwyno. Sut bydd pobl yn dysgu am eich darn o waith celf gyhoeddus? Sut fyddwch chi'n cyflawni hyn?</p> <p>YMARFER / MIREINIO Ewch ati i ymarfer eich gweithdy mewn parau. Holwch eich gilydd sut y gallwch ei wneud yn well.</p> <p>PERFFORMIO/RECORDIO – Bydd y grwpiau yn perfformio eu gweithdai. Recordiwch ar ipad.</p> <p>CYFLWYNIAD/FFAIR Cynhaliwch ffair gelf yn yr ysgol, cyflwynwch eich model, eich gweithdy ynghyd â'ch map a llinell amser. Bydd angen i chi feddwl sut i gyflwyno'r wybodaeth hon. Gallech ysgrifennu llythyrau a chreu posteri yn gwahodd aelodau o'r gymuned</p>		<p>Llafaredd</p> <p>LLS2: cyflwyno syniadau</p> <p>LLS4: Ymateb i safbwyntiau eraill</p> <p>LLS5: amddiffyn dadl</p> <p>LLG1: ymateb i eraill</p> <p>LLG3: gwranddo ar wybodaeth ac adnabod dadleuon</p> <p>LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau</p> <p>LLC2: cynllunio'r camau nesaf</p> <p>Ysgrifennu</p> <p>YY1: ysgrifennu at ddibenion gwahanol</p> <p>YY2: defnyddio manylion</p> <p>YY3: cynllunio gwaith ysgrifennu</p> <p>YY4: ysgrifennu ar sgrin</p>

(gallai gynnwys y rhai sydd eisoes wedi ymweld fel rhan o'r prosiect) i'ch Ffair. Gofynnwch iddyn nhw siarad am yr hyn maen nhw'n ei hoffi a pham.

TRAFOD / ADBORTH

Trafodwch yr adborth a gawsoch. Beth allech chi ei newid neu ei wneud yn wahanol? Pa welliannau fyddech chi'n eu gwneud? Beth oeddech chi'n anfodlon arno?

YY5: adolygu a gwella gwaith

YS1: strwythurau ar gyfer ysgrifennu

YS2: trefnu gwaith ysgrifennu

YI1: iaith briodol

YI2: geirfa

YG1: strwythurau brawddegau

YG3: atalnodi

YG4: strategaethau sillafu

YG6: llawysgrifen

Tasg 7: Faint fydd y gost?

Nod Tasg 7 yw dysgu am swyddi a dyletswyddau gwahanol y bobl sy'n gweithio ar brosiectau cyhoeddus ac ystyried cost y deunyddiau.

Cysylltiadau posibl â'r Adran Fathemateg a/neu reolwr prosiect sy'n gweithio ar brosiectau celf gyhoeddus

Llafaredd

LLS2: cyflwyno syniadau

LLS4: Ymateb i safbwyntiau eraill

LLS5: amddiffyn dadl

LLG1: ymateb i eraill

TRAFOD – Dylai'r disgyblion ystyried pawb sy'n ymwneud â'r broses o greu eu darn o waith celf gyhoeddus. Gwnewch restr o bawb sy'n cymryd rhan a'u cyfraniadau o ran amser a chost.

TRAFOD/YMCHWIL – Faint fydd yn ei gostio i greu eich darn o waith celf gyhoeddus? Faint fydd y broses osod yn ei chostio? Faint y dylech chi ei gyllidebu ar gyfer y gwaith ymchwil a gwaith yr artist? Pe bai angen i chi arbed arian, ymhle y byddech chi'n torri costau neu'n cyfaddawdu? Beth na fyddech chi'n cyfaddawdu arno?

RHIFEDD

Rhowch daflen adnoddau 3: Costio Celf Gyhoeddus i'r disgyblion.

Y dasg gyntaf yw ymdrin â data yn cynnwys siart cylch a chanrannau, sy'n dangos i'r disgyblion sut y caiff yr arian o'r prosiect celf gyhoeddus ei ddyrannu.

Yr ail dasg yw ymdrin â data gan ddefnyddio tabl sy'n canolbwyntio ar arian a chanrannau.

Mae'r dasg olaf yn cynnwys sgiliau llusoi a datrys problemau.

LLG3: gwrando ar wybodaeth ac adnabod dadleuon

LLC1: cymryd rhan mewn trafodaethau

LLC2: cynllunio'r camau nesaf

Darllen

DS2: strategaethau darllen i'w dehongli

DS5: cipddarllen (sgimio) a llithr ddarllen (sganio)

DS8: testunau ar sgrin

DD1: darllen testunau newydd

DD3: dod o hyd i wybodaeth a'i defnyddio

DD4: dehongli ystyr

DD5: cymharu testunau

DYD3: cydgasglu, crynhoi a chyfuno

DYD6: gwerthuso cynnwys

Rhifedd

Datblygu ymresymu rhifyddol

CA3.3 technegau priodol

CA3.4 strategaethau meddwl ac ysgrifenedig

CA3.5 nodi gwybodaeth

CA311: egluro canlyniadau

CA314: nodiant priodol

CA315: cyflwyniad priodol

CA316: dehongli graffiau

CA317: gwirio atebion

CA318: dehongli atebion

CA319: dod i gasgliadau

CA320: cyfiawnhau atebion

CA321: dehongli gwybodaeth fathemategol

Defnyddio sgiliau rhif

Rh5: lluosu a rhannu

Rh9: ffracsiynau, degolion a chanrannau

Rh10: cyfrifo canrannau

Rh11: cymhareb a chyfrannedd

Rh12: adio a thynnu

Rh13: lluosï a rhannu

Rh15: amcangyfrif

Rh16: gwirio a gweithrediadau gwrthdro

Rh18: gweithio gyda chynilion, arian tramor a threth

Defnyddio sgiliau data

D3: dehongli data

D3a: cymedr, canolrif, modd

D4: cyflwyno data (graffiau a siartiau)

Gweithgareddau eraill a awgrymir

- **Aiddyluniwch amgylchedd lleol eich ysgol**
- Sut y gallwch wella ardaloedd yn eich dosbarth/ysgol? Ystyriwch sut y gallech ddylunio a defnyddio eich gofod presennol yn well – a yw gofod yn bwysig er mwyn i ni ddysgu'n dda?
- Aiddyluniwch ddodrefn yr ystafell ddosbarth – Beth sy'n gwneud cadair dda? **GWYLIWCH** bum dylunydd rhyngwladol yn creu cadair <http://www.bbc.co.uk/education/clips/zkhqxnbn>
- **GWYLIWCH** y broses o ddylunio cadair drwy'r oesoedd <http://www.bbc.co.uk/education/clips/zjfxpv4>
- Crëwch ddyluniad amgen o'r lle chwarae/ardal allanol yr ysgol.
- **Crëwch ddarn o Waith Celf Gyhoeddus ar gyfer yr Ysgol**
- Gallai hyn fod yn gyfres o faneri, cofadail neu weithgaredd y gallai'r gymuned gyfrannu ato. Er enghraifft – casglu ryseitiau o'r ardal leol i greu Llyfr Coginio'r Ysgol.
- **Crëwch gerdyn post amlolwg o'ch ardal.** Ysgrifennwch gerdd fer ar y cefn gan ddefnyddio un o'r storïau a glywsoch o'ch cyfweiliadau.

Asesu mewn perthynas â'r Fframwaith Rhifedd a Llythrennedd

Gall y dysgwyr arddangos nifer o elfennau ac agweddau ar y FfLIRh wrth iddynt wneud y gweithgaredd hwn. Rhestrir y prif feysydd y dylid canolbwyntio arnynt yn y tablau isod.

Llythrennedd			
Llinyn	Elfen	Agwedd	
Llafaredd ar draws y cwricwlwm	Datblygu a chyflwyno gwybodaeth a syniadau	Siarad	
		Gwranddo	
		Cydweithio a thrafod	
Darllen ar draws y cwricwlwm	Dod o hyd i wybodaeth, ei dewis a'i defnyddio Ymateb i'r hyn a ddarllenwyd	Strategaethau darllen	
		Darllen a deall	
		Ymateb a dadansoddi	
Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm	Trefnu syniadau a gwybodaeth	Ystyr, dibenion, darllenwyr	
		Strwythur a threfn	
	Ysgrifennu'n gywir	laith	
		Cystrawen; Atalnodi; Sillafu; Llawysgrifen	

Rhifedd		
Llinyn	Elfen	
Datblygu ymresymu rhifyddol	Adnabod prosesau a chysylltiadau	
	Cynrychioli a chyfathrebu	
	Adolygu	
Defnyddio sgiliau rhif	Defnyddio ffeithiau rhif a'r berthynas rhwng rhifau	
	Ffracsiynau, degolion, canrannau a chymhareb	
	Cyfrifo gan ddefnyddio dulliau meddwl ac ysgrifenedig	
	Amcangyfrif a gwirio	
	Rheoli arian	
Defnyddio sgiliau mesur	Hyd, pwysau/màs, cynhwysedd	
	Amser	
	Tymheredd	
	Arwynebedd a chyfaint; Ongl a safle	
Defnyddio sgiliau data	Casglu a chofnodi data; Cyflwyno a dadansoddi data; Dehongli canlyniadau	